

SUDARYTOJO ŽODIS

Filosofinės idėjos tarpdalykinių tyrimų kontekste

Filosofijos problemos iškyla tiek apmąstant pamatinius būties, gėrio, grožio, pažinimo klausimus, tiek jai sąveikaujant su kitais humanitariniais bei socialiniais mokslais akademinėje aplinkoje. Filosofija, išdalijusi kitiems mokslams daugumą savo tyrimo regionų, atsigręžia į juos teikdama prieigos būdus ir gaudama nagrinėtiną problematiką. Plėtojantis socialiniams ir humanitariniams mokslams, išryškėja dvi priešingos tendencijos: specializacija (vienų mokslų atsiskyrimas ir atsiribojimas nuo kitų taikiai ar „karo būdu“ pasidalijant tyrimo regionus) ir jungimasis (specializuotiems mokslams sudarant aljansus tiek ieškant tapatumo, tiek bandant atsiriboti nuo kitų aljansų). Šių dviejų prieštaringų tendencijų rezultatas – tarpdalykiniai mokslai, kuriuos subrandino filosofijos klausimai, išbandyti tiek besikeičiančio sambūvio, tiek besiplėtojančio mokslo aplinkose.

Šis numeris pratęsia ankstesniojo temą: akademininkų bendrijos, kovodamos dėl savo gyvybinės erdvės, palieka neapgyvendintas pakraščio teritorijas, kurios, veikiamos skirtingų akademinų centrų gravitacijos, tampa tiek išbandymų lauku filosofijos idėjoms, tiek naujų (filosofinių) disciplinų augimo vieta. Šioje pakraščių erdvėje skleidžiasi abi – specializacijos ir jungimosi – tendencijos, kurias spartina medijuotos visuomenės raida ir informacinių technologijų plėtra. Medijos ir technologijos, persmelkdamos kiekvieną akademinį pakraštį, įkūnija globalias „laimės vartojimo“ strategijas, kurioms priešinasi lokalios egzistencinės kūrybos nuostatos. Tokiame margame akademiniame kraštovaizdyje ir iškyla naujos filosofinio tyrimo taktikos filosofinių gėrio, grožio ir teisingumo klausimų horizonte.

Trijose numerio skiltyse nagrinėjami skirtingi istorijos rašymo būdai (*Akademinės perspektyvos: filosofinė prieiga*), kultūros sampratos, kūrybos industrijos ir vizualioji kultūra komunikacijos kontekstuose (*Filosofija ir komunikacinės strategijos*), ugdymo mokyklose ir politinio saugumo filosofiniai pagrindai (*Ugdymas ir visuomenės saugumas: filosofinės idėjos*).

TOMAS KAČERAUSKAS

EDITORIAL

Philosophical Ideas in the Context of Interdisciplinary Research

Philosophical problems arise both in contemplation of fundamental questions of being, goodness, beauty, cognition and in interconnection with other humanities and social sciences in the academic environment. After distribution of most research regions to other sciences, philosophy turns back to them by giving the approach ways and getting the topics to be researched. Two opposite tendencies have emerged in the development of social sciences and humanities: specialization (separation and demarcation of the sciences while they divide research regions peacefully or “by war”) and conjugation (while the specialized sciences form the alliances to search for identity or try to distance from other alliances). The result of these two contradict tendencies is the interdisciplinary sciences matured by the philosophical questions that have been tested in the environment of both volatile coexistence and developed science.

This issue continues the topic of the previous one: the communities of academicians in the fight for their vital space leave unpopulated border territories that under the influence of gravitation of different academic centres become both a test polygon for philosophical ideas and a place for rise of new (philosophical) disciplines. In this marginal space the tendencies of both specialization and conjugation are unfolded and accelerated by development of mediated society and information technologies. The media and technologies by transfusing every academic rim embody global strategies of “happiness consuming”, to which the attitudes of local existential creation resist. This mottled academic landscape presupposes the new tactics of philosophical research in the horizon of philosophical questions about goodness, beauty, and justice.

Three rubrics cover the analysis of different ways of history’s writing (*Academical and historical perspectives: philosophical approach*), the concepts of culture, creative industries and visual culture in the contexts of communication (*Philosophy and communication strategies*), philosophical bases of school education and political security (*Education and social security: philosophical ideas*).

TOMAS KAČERAUSKAS